

Nohurly gyz

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 22 января, 2025
Nohurly gyz NOHURLY GYZ

Tez maral deý garanjaklap,
Bakdyň doýman nohurly gyz.
Bardym ýene obaňyza,
Gördüm seni gaharly, gyz.
Çytma gaşyň – gaş öýkelär,
Gam çekme – gözýaş öýkelär.
Çeşmede gözbaş öýkelär,
Günden, Aýdan mähirli gyz.

Aý dogupdyr gözleriňde,
Bal gatylmyş sözleriňde.
Müň kereşme näzleriňde

Gülälekleli baharmy, gyz?

Waspyň etsem azdyr şonça,
Sen bir dagda biten gunça,
Gülgün dodak, bili inçe,
Keşbiň nurly sähermi, gyz?

Goýmanam adyňy dilden,
Mejnunam, çykarma çölden,
Barýan çemen bogup gülden,
Gülden näzik nohurly gyz.

ÖLÜM

Hanjar bilen öldürmekçi boldular,
Zynjyr bilen öldürmekçi boldular.
Ol otda ýanmady,
Buzda doňmady,
Taplandy adam!

Ölmedi, taplandy gaýta polat deý,
Dagladylar ony gyzdyn köz bilen.
Ahyr bir gün tapylypdyr çykalga;
Öldürdiler ony ýaman söz bilen.

DÜNYÄ DÖRÄP DURAN DAG

Şatlygym sen, gussam sen,
Dünýä döräp duran dag!
Ömrüm boýy kyssam sen,
Dünýä döräp duran dag!

Manaman, eý, Hasarym,
Eşidýäň ahy-zarym.
Özüň sen howandarym,
Dünýä döräp duran dag!

Küýsän çagym çeşme sen,

Aýym, Günüm, ýaşma sen!
Barsam ýene teşne men,
Dünýä döräp duran dag!

Ganat berdiň uçmaga,
Dilden dürler saçmaga,
Bir ýar berdiň guçmaga,
Dünýä döräp duran dag!

Çeşmäň deý gaýnap-gaýnap,
Goýnuňda gezdim ýaýnap,
Ýol berme, gelsem aýnap,
Dünýä döräp duran dag!

► GAÝGYLY GOŞGY

Saçlarym agarypdyr,
Görsene gardaş.
Derdimi diňle sen,
Otur-da, syrdaş.

Gözlem kütelipdir,
Mähriban dostum.
Ýüregim agyrýar,
Uýam, meň rastym!

Kynalypdyr indi
Oturmam, turmam.
Derdimi egsenok
Hiç däri-derman.

Ene jan, adyňa
Bolaýyn gurban.
Kemala getirdiň
Bir şarpyk urman.

Oglum, saňa diýýän,
«Suw äbersene»
Eşidýän jogabyň:

«Äl-áýt, dursana».

«Juda ir garrapsyň?»

Diýýäň-le, atam.

Gaýtalanýar indi,

Goýberen hatam.

Goşgynyň dowamy

Gerekmi beri.

Gam-gussa gaplady,

Çal sepen seri...

► GEÝSE GÖZEL KETENİ

Ýalkym saçar öwşüni,

Geýse gözel keteni.

Öwser ýaz öwüsgini

Geýse gözel keteni.

Saýlap nepis ýüpegi

Erşi dutar sapagy.

Misli säher şapagy

Geýse gözel keteni.

Gyzaryp dur köz ýaly,

Näçe baksaň az ýaly.

Şirin mukam-saz ýaly,

Geýse gözel keteni.

Düşer şöhle ýüzüne

Gözüm düşse gözüne.

Gurban gyzyň özüne

Geýse gözel keteni.

► GYZLAR

Nowjuwan siz, nowbahar siz,

Gün dogmaz gülgün sähersiz.

Jahanda beýik şahyr siz.

Durşy kereşme-näz, gyzlar.

Şanyňyza saýrar bilbil,
Siz bir bagda açylan gül.
Roýuňyzdan görk alar Aý, Gün,
Elmydam bahar-ýaz, gyzlar.

Gaşy ýada salar ýaýy,
On dördi gijäniň Aýy.
Dünýäde bolmaz hiç taýy
Gara gaş, gara göz, gyzlar.

Kalby tämiz çeşme ýaly,
Älemgoşar keşde ýaly.
Dodaklary kişde ýaly,
Edep-ekramly uz, gyzlar.

► MÄTÄÇLIK

Iýmejek zadyňy iýdirip biler,
Diýmejek zadyňy diýdirip biler,
Geýmejek zadyňy geýdirip biler,
Söýmejek zadyňy söýdürip biler,
Duýmajak zadyňy duýduryp biler,
Köýmejek adyňy köýdürip biler.

► TYMSAL

Howlusynda it saklaýar goňşymyz
(Aýdaýyn öňünden, gowy oňşugmyz).

Güjük wagty selpäp ýörkä köçeden
Jöw-jöw edip topulypdyr başda ol.
«Şundan-a bir zatlar çykjak ýaly-la».
Diýip, howlusyna saldy gyşda ol.

Ýaşaýar ol munda güjükliginden,
Üýrüp ýör ol üýrmeli däl wagty.
Haýsy kimden göwni galsa goňşymyň
Köçesinden geçseň ýatandyr bagtyň.

Hol arada topulypdyr özüne

Munuň üçin kesilipdir ýalyndan.
Çyňsady, dyňzady, göz ýaş dökdi ol,
Habar alynmansoň asla halyndan.

«It wepaly...» diýilse-de könedən
Bu ahwalat boldy onuň tersine.
Ýöne başga-da bir akyllý gep bar:
«Şumluk-meňzemese mal eýesine».

► ÝATLAMA INDI, ÝATLAMA

Ýol salypsyň köçämizden,
Gatnama indi, gatnama.
Ozal ýakanyň az görüp,
Otlama indi, otlama.

Aýralykdan bagrym girýan,
Gözläp seni bakdym çarýan.
Neçün bu gün boýnuň burýaň?
Ätleme indi, ätleme.

Orun berip ýüregimde,
Gezdim niçe soragyňda.
Sen zerarly bu serimde,
Ýatyr hasratly ýatlama.

Sährada biten gülleri,
Ýaz, tomus akan silleri,
Öwüsen saba ýelleri
Ýatlama indi, ýatlama.

Bagrym boldy para-para,
Goýma meni sen azara.
Ýürek emrine ýok çäre,
Silteme, indi, silteme.

Ýol salypsyň köçämizden.
Gatnama oylan, gatnama.
Ozal ýakanyň az görüp,

Otlama oylan, otlama.

► GÖRDÜŇ

Araba tirkelen Gyraty gördüň,
Birdemde gojalyan syrady gördüň.
Ýene şonça-şonça halady gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşıň içinde.

Bir döwüm çöregi zarlady gördüň,
Horlady, kerleri, harlady... gördüň.
Hem ejize gany «zorlady» gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşıň içinde.

Deňizlerde gopan gaýlady gördüň,
Niçe ýas, niçeme toýlady gördüň.
Bir gijede boşan öýleri gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşıň içinde.

Niçeme-niçeme başlady gördüň,
Baş bolsa-da, kän-kän boşlady gördüň.
Ýaz gelse-de, gara gyşlady gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşıň içinde.

Gördi ýene köp zatlady gözleriň,
Olady san, han saýdylar özlerini.
Dözdi ýürek, diýilse-de «dözmerin».
Geçip giden kyrk baş ýaşıň içinde.

Akyp dursa gyzyň ganyň damardan
Zowalyň ýok, eý, Allaýar, döwürden!
Razy bol sen bu ýaşalyan ömürden,
Geçip giden kyrk baş ýaşıň içinde.

1994.

► GÖZLERIMDEN OKADYŇMY GUSSAMY?!

Gel, okap bereýin, süýş maňa sary,
Ömürboýy ýazyp ýören kyssamy.

Nečün maňa garap dursuň naýynjar?
Gözlerimden okadyňmy gussamy?!

Ýatlap gezdim seni Sumbar ilimde,
Adyň sena boldy şirin dilimde.
Ýaşylbaşym, guba gazly kölümde
Gözlerimden okadyňmy gussamy?!

Ýetebilmen – seniň husny-kemalyň,
Ötebilmen – öwser mymyk şemalyň.
Ýatabilmen – ýada düşer jemalyň,
Gözlerimden okadyňmy gussamy?!

► GOMPYJALAR

Goňşyňzy tanaňyzok,
Oňşugmyzy halaňyzok,
Il derdine ýanaňyzok,
Gompyjalar, gompyjalar.

Gülemde deň gülmediňiz,
Aglanymda bilmediňiz.
Toýa, ýasa bolmadyňyz,
Gompyjalar, gompyjalar.

Ile meňzeş dostuňyz ýok,
Sözläňizde rastyňyz ýok,
Walla eger aslyňyz ýok,
Gompyjalar, gompyjalar.

Ýöräňizde gomp-a-gomp-a,
Aw ýok ýerde gümpe-gümpe,
Şir görseňiz omp-a-omp-a,
Gompyjalar, gompyjalar.

Gyşy gyşlap, «Biş» diýdiňiz,
Ýazy ýazlap, «Gyş» diýdiňiz,
Erem бага «Hiç» diýdiňiz,
Gompyjalar, gompyjalar.

Bilýän, sizde oý kän, küý kän,
Şonuň üçin ýokdur öýkäm.
Hudaý berse, gün kän, aý kän,
Gompyjalar, gompyjalar.

► GAMLANMA

Gamly günüň gam çekiban
Dat edip, gözýaş döküban.
Paralap, bagryň ýakyban,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Bu durmuşyň allary bar,
Müň öwrüm, müň hallary bar,
Niçe-niçe ýollary bar,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Ertir irden gülen çagyň,
Aşamara çykar agyň.
Birdir dostuň, köpdür ýagyň,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Gitdi ataň, ol pederiň,
Bilmediň näme ederiň.
Bu ýollarda bar hederiň,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Söz dānesi hoşa-hoşa,
Çöple ony goşa-goşa.
Ylham gelsin joşa-joşa,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Gaflatda goýma başyňny,
Gara töwerek-daşyňny.
Ötürdiň kyrk baş ýaşıňny,
Gamlanma oglan, gamlanma.

► ŞAHYRYŇ KALBYNDA GOPAN HARASAT

Aý-Gün soluk. Dünýä ýüzi öçügsi –

Şahyryň kalbynda tupan-harasat.
Ýüregiňe neşter bolup atylýar,
Şahyryň kalbynda gopan harasat.

Has goja görkezýär gamly nazary,
Ýüreginde ýatyr ýyllaň azary.
Ýada salýar gaýly günde Hazary,
Şahyryň kalbynda gopýan harasat.

Gep bar: «Şahyr ir gaýdýar dünýeden».
Täzelik däl. Gelýär has bu könedən.
Muhannes orunly bolsa danadan,
Şahyryň kalbynda gopýar harasat.

Gerekmi? Soguryp ýüregin alyň,
Deňizde elinden küregin alyň.
Agzyndan bir döwüm çöregin alyň,
Gitmese bor ondan pähim-parasat.

Kalbynyň töründe çykan sözleri
Uçup ýör dag, deňiz, derýa, düzleri.
Çeşmäniň gözi deý açar gözleri
Şahyryň kalbynda gopan harasat.

Biliň, baky ýaşar hakdan içenler,
Halkyň ýadynda bor halkdan içenler.
Kim ýanar günňüze, bokdan içenler?
Şahyryň kalbynda gopýar harasat!

► BIR NAÇARYŇ DILINDEN

Bir gün ajal ýeli turdy üstünde,
Alyp gitdi seni bizden, jan dogan.
Ýaka ýyrtyp, aglap galdyk yzynda,
Çynar boýly, güler ýüzli, han dogan.

Sönmez dogan, ýakan ojagyň ody,
Arşa ýetdi ogul-gyzlaryň dady.
Toýumyň bezegi, göwnümiň şady,

Gitdiň bu jahandan armanly dogan.

Ýürek aglar ýada düşse horlugyň,
Ömürler ötyänçe çekiler zaryň.
Bala-çagalaryň seniň barlygyň,
Ýatan ýeriň ýagty bolsun, jan dogan.

Il içinde adyň Magtymgulydy,
Diýdi ilim: «Ýigitleriň gülüdi!»
Öňde arzuw-umytlaryň uludy,
Gitdiň bu jahandan armanly dogan.
Ýatan ýeriň ýagty bolsun, jan dogan. Goşgular